

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
v spravi prejeman mesečno K 1.90

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.
Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Delirij.

Vesolja in zmage pijani vriskajo
deči in judovski bratje in v hiši ju-
dovsko-rdečega Izraela se pojo zmago-
valne pesmi ob zvokih judovskih
trompet et cimbal. Ko se je vračal
kralj David iz zmagonosnih bitk z Fi-
listejci, so ga sprejeli Judje z muziko
in plesom in glasnim krikom, da se je
zemlja tresla; in vendar je težko pri-
merjati ta krik s pijanim veseljem, ka-
jeto odmeva od dunajskega zidovja iz
judovsko-rdečih časopisov na vse
strani avstrijske države. S pravo ori-
entalno fantazijo govore o porazu
krščanskosocialne stranke kakor o
laži, ki so jo strli in v prah poteptali
dunajski judje. Judje triumfirajo na
Dunaju in to je slabo znamenje za av-
strijsko krščansko ljudstvo. Upajmo,
da bo krščansko socialna stranka iz te-
ga poraza izvajala primerne posledice,
preiskala sama vzroke te krize, zidati
začela tam, kjer ni zidala in zopet za-
padila svojo zastavo na obzidje dunaj-
skega mesta.

Zalosten pojav, ki se je pokazal
pri tem porazu, pa je lahkovernost in
preprostost krščanskega Dunaja, ki se
je dal kakor otrok izpeljati v rdeči in
judovski tabor od praznih in smešnih
obljub nasprotnega časopisja. Človek
ne bi verjel, da se da razsoden, pame-
ten človek tako nafariati, kakor se je
dal nafariati Dunajčan od teh lažipre-
gov, ki mu obetajo obljubljeni de-
lo, v kateri se cedi mleko in med,
da zapusti krščansko armado.

Tisti slavnoznan usnarj v Atenah,
ki je Atenčane za nos vodil, je bil pra-
ničla v primeri z demagogi, ki di-
kajo dunajski zrak. Vse zlo, kar ga je
človeški družbi, so ti ljudje zmetali
na krščanskosocialno stranko. In ven-
ar je krščanskosocialna stranka za-
dunaj več storila kakor vsi socialni
demokratje z vesolnim judovstvom
red. Žalibog, da ni bilo dunajsko kr-
ščansko časopisje kos tem gorostasnim
žem, ki so jih nagromadili nasprot-
ki na stranko. Draginje stanovanj,
livil, pomanjkanja dobrih zakonov,
naraščanja dolgov in novih davkov,
sega naj bi bili krivi krščanski soci-
alci! Bomo videli, če bo sedaj to pre-
nehalo, ko si je izvolil Dunaj rdeče
brate. Ta dunajski poraz nas uči, da je
reba vedno stati za hrbtom socialne
demokracije in liberalcev, slediti nji-

hovim lažem in pobijati njihove laži.
Brošura proti brošuri, list proti listu,
knjiga proti knjigi, organizacija proti
organizaciji. Vedno jim moramo biti
za petami, razkrivati njihove laži in
ljudstvo podučevati; v vsak kot je tre-
ba posvetiti! Današnji politični boji
niso nobena igrača, treba je vednega
napora in truda, da pritismo ob
steno tiste, ki hočejo krščansko misel
v Avstriji zadušiti.

Nad vse značilno vlogo je igrala
pri tem tudi avstrijska socialna demo-
kracija. Stranka, ki vedno zatrjuje, da
ji je krščansko prepričanje vedno sve-
ta stvar in da so ji krščanska načela
popolnoma indiferentna, se valja in
in krči veselja, da je »klerikalni zmaj
ubit, da se je država rešila sramote, ki
je morila vse svobodne duhove, da je
konec srednjeveškega nazadnjaštva.«
Socialna demokracija se je zvezala z
velekapitalisti in kartelisti, judovski-
mi oderuhi in špekulanti, ki res ljud-
stvo tlačijo, samo zato, da krščansko
socialno stranko porazi. Letošnje volit-
ve so pokazale, da tiči v socialni demo-
kraciji židovska in svobodomiselnina kri
in komaj čaka trenutka, da začne svo-
bodomiselci a la Zenker izvajati v Av-
striji program svobodne misli. Delav-
sko vprašanje, zboljšanje gospodar-
skih razmer, vse je pesek v oči, glavna
stvar je svobodomiselnost in plačani
agitatorji. Ti ljudje, ki rušijo trdnjave
kapitalizma in obljubljajo delavstvu
zlate gradove, so šli z roko v roki s ka-
pitalisti, največjimi zatiraleci proti kr-
ščanskim strankam. Cerkev, ki je mi-
ljonkrat več storila za napredek, za
omiko, za reveže in siromake, za ople-
menitev človeške družbe, za lajšanje
bede in siromaštva, cerkev, ki je vzgo-
jila stotisoče, ki žrtvujejo za delo v
javni blagor svoje življenje, ta cerkev
se zdi socijem veliko bolj nevaren ele-
ment, kakor judovske pijavke. Vzrok
tega je mržnja in sovraštvo do cerkve.

Nič boljša ni slovenska socialna de-
mokracija. Za liberalne kandidate v
Ljubljani in na Krasu je šla z vsem
ognjem, slovenskim kandidatom v Tr-
stu in Pulju je pa obrnila hrbet. Tako
je bila slovenska socialna demokracija
zmerom liberalna in protinarodna.

Letošnje volitve so nam pokazale,
da je socialni demokrat in svobodomi-
slec eden in isti človek, da se ta dva
pojma popolnoma krijeta, ena duša v
dveh telesih. Gotovo je pa tudi, da vsa-
ka zmotna in vsaka laž samo nekaj časa
traja, dokler se sama ob sebi ne razsu-
je. Načela pa, na katerih stoje krščan-

ske stranke, so resnična in večna, in na
njih se da vedno sezidati nove forme,
nove like, dočim bo enkrat na social-
no demokratičnih in svobodomiselnih
razvalinah rastla trava.

Bodoča večina v državnem zboru.

Prorokovati ni nikak hvaležen po-
sel. Svobodomiselnost, delavski izko-
riščevalci in milijonarji zvezani z de-
lavsko (?) rdečo stranko so porazili z
najhujšim navalom na Dunaju krščan-
ske socialce. V svojih zmagovalnih
slavospevih so tudi, seveda precej sra-
mežljivo, dunajski judovski listi tudi
namignili, da bi radi sedaj izvedli
svobodno šolo in pa razporoko. A vla-
dni »Fremdenblatt« je že streznil svo-
bodomiselnih kulturnobojne peteline,
ki kratko konstatira, da bo sicer v no-
vi zbornici manjkalo veliko starih
mož, a da čakajo novo zbornico in no-
ve moze stare dolžnosti. »Preša« je ta
migljaj takoj razumela in že sestavlja
novo vladno večino. Sodi ali pravza-
prav želi, da naj se sestavi nova de-
lovna večina takole: nemški svobodo-
misleci 107, krščanski socialci 76, Polj-
sko kolo 72, Unio Latina 21 poslancev,
skupaj 276 poslancev, ki jim prišteje
še približno 10 slovanskih glasov. Ob-
nemem se pa boji, da bo delalo težavo
vprašanje o italijanskem vseučilišču,
ki ga hočejo takoj Italijani. Kako bo
izgledala bodoča večina, seveda nihče
ne zna, kakor tudi ne, če odstopi za
Weisskirchnerjem tudi Bienerth in
prevzame sestavo nove vlade grof
Stürgkh, kakor se je predvčerajšnjim
govorilo na Dunaju. Nova zbornica bo
sklicana najbrže 11. julija. Ni še zna-
no, ali bo imel prestolni govor cesar
sam ali pa poveri to nalogo kakemu
nadvojvodi. To pa že danes stoji pri-
bito, da s kulturnim bojem že ne bo
nič, če ga tudi želita »Narod« in »Ju-
tro«, če bo tudi kaka kulturno bojna
ptica v zbornici mogoče začivkala kako
kulturno bojno pesmico. Za take šale
ne bo v zbornici časa, ker ima zbornica
važnejše naloge, kakor to. Sicer pa
bodi svodomislecem povedano, da bi
doživel veliko presenečenje, če bi pri-
čeli s kulturnim bojem, kar svobodo-
misleci sami tudi prav dobro znajo.
Ni pa še tudi rešeno vprašanje, če bo-
do krščanski socialci vstopili v vladno
večino. Razpokoženja za vstop v vladno
večino v krščanskosocialnem časo-
pisju zdaj ni in bi se nič ne čudili, če
sklene današnja državna konferenca

krščanskosocialne stranke, da ne vsto-
pi v vladno večino. Državna konferen-
ca krščanskosocialne stranke bo zbo-
rovala brez dr. Gessmanna, ki je odpo-
toval sinoči v Švico, kjer ostane več
tednov, da se odpočije in pozdravi svoj
dolgotrajni bronhialni katar. Krščan-
skosocialno časopisje pa dementira
poročila, po katerih bi se naj bil Gess-
mann umaknil v zasebno življenje.

Z volivnega bojišča.

VOLILCEM PTUJSKO- ORMOŽKEGA OKRAJA!

Dvakrat ste bili tekom enega ted-
na poklicani na volišče, da si izberete
svojega zastopnika v državnem zboru.

Niste se dali premotiti od nasprot-
niških spletkarjev in hujskarij, temveč
zvesto ste vztrajali ob strani Sloven-
ske kmečke zveze in njenega kandi-
data.

Niste omahovali niti se umikali,
temveč vaše vrste so se pri ožji volitvi
pomnožile in ojačile.

Za to sijajno zaupanje in neomaj-
no zvestobo vam izrekam najsrčnejšo
zahvalo.

Dostavljam svojo odkritosrčno ob-
ljubo, da bom v zvezi z drugimi po-
slanci Slovenske kmečke zveze vselej
in povsod skrbno deloval za blagor
svojih volilcev in sploh za dobrobit
spodnještajerskega slovenskega kmeč-
kega ljudstva.

Z Bogom za narod!

Spuhlja pri Ptuj, 21. junija 1911.

Mihael Erenčič, državni poslanec.

VOLITVE MED ČEHI.

Med Čehi je iz volitev izšla naj-
močnejša češka agrarna stranka, ki je
v starem parlamentu imela 28, zdaj pa
ima 37 poslancev. Izvoljeni so nasled-
nji kandidati češke agrarne stranke:
Udržal, Velich, Feldt, Padour, Vacek,
Vojta, Mašata, Srdinko, Donát, Špaček,
Prošek, Chaloupka, Viškovský, Kotlař
V., Kotlant, Sedlák, Kulich, Hyrš, Roz-
košný, Rydlo, Mlčoch, Okleštěk, Jano-
vec, Němec, Zďárský, Krž, Sianěk, Mě-
chura, Pokorný, Rolsberg, Dürich, Bra-
dáč, Bukvaj, Rataj, Rychtera, Švejk.
V Šleziji je bil izvoljen proti soc. dem.
Pospíšilu češki agrarec Pavlok.

Na Moravskem je izvoljenih sedem
katoliško-narodnih Čehov: dr. Hruban,
Kedlčák, Navrátil, dr. Stojan, Samalik,
Šilinger, Valoušek. Dr. Šramek je pro-
padel proti svodomiselnemu Pornyju.

LISTEK.

Josip Vandot:

Vitranec.

Pripovedka iz davnih dni.

(Dalje.)

Vsa vesela je poslušala Jelica star-
kine besede. Hvaležno ji je gledala v
modre, dobre oči in jo je še vedno
držala za roko. Še enkrat je pobožala
Rušica deklico po blelih licih; potem
pa ji je rekla: »Bog s teboj, Jelica! Pa
nikar se ne žalosti več.« — Obrnila se
je starka in je odšla počasi, sključeno
in opirajoč se na krivo palico proti
grmovju. Tam je mignila z roko in je
izginila v gosti gošči.

Še dolgo je stala Jelica tam pod
široko bukvi in je gledala v grmovje,
za katerim je izginila Rušica. Od vese-
lja so se ji smejale oči in obraz ji je
žarel.

Kakor gibčna srna je letela potem
navzdol po uglašeni stezi. Prišla je do
skalovja in pogledala po svojih kozah.
A bilo jih ni nikjer. Plezala je kvišku
med nizkim rušjem in je prispela tako
na visoko skalo. Stopila je na rob in je
pričela zazavati: »Hoja - keza - kez...«
— Naenkrat je zazvonel visoko
nad njo zvonček. Po strmini se je

zakotalilo drobno kamenje in je drselo
počasi navzdol. Takrat pa so že pri-
skakljale v urnih skokih njene koze.
Obkolile so mlado pastirico in so meke-
tale radostno.

Pastirica se je vsedla na skalo. Z
roko si je podprla glavo. Gledala je doli
na polje, kjer so delali ljudje in sprav-
ljali svoje pridelke. Gledala je na bele,
v nebo štrleče gore, ki so bile posejane
od vnožja do temena s svetlimi solnč-
nimi žarki. Kakor belo cvetje, ki ga
posuje prva pomlad na ledine, se je
svetil tam gori večni sneg. Modro je
bilo nebo in čisto; le tam, kjer se do-
tika neba razdrti greben ponosne Škr-
latice, je plaval samotni oblak in se je
spuščal počasi ob skalah navzdol, ka-
kor bi iskal prehoda, da pride na drugo
stran ponosne gore. Tišina je vladala
kroginkrog; le sem s polja se je čul
tupatam človeški glas, in tupatam je
zapel petelin na vasi. Jelica je pogle-
dala tudi na strmi Kraljevi vrh. Videla
je razdrte skale, široki plaz in tudi
Črno lopo je videla, ki je strmela temno
in grozeče doli v zeleno dolino. Stresla
se je in se je prestrašila. Domislila
se je namreč znaja Vitranca, ki do-
muje tam gori v Črni lopi. Morebiti
sedi ravno zdaj pred votlino in se gre-
je v prijetnih solnčnih žarkih. More-
biti gleda zdaj ravno na njo.

Stresla se je Jelica in si je zakrila

obraz z rokami. Obrnila se je v drugo
stran in je pokazala hrbet ponosnemu
Kraljevemu vrhu. Ko je pogledala zo-
pet v mirni dan, se ji je zazdelo, da vi-
di daleč tam doli ob Savi majhno de-
klico, ki speje po stezi ob Savi na-
vzgor. Vstala je in si je zasenčila z ro-
ko oči, da bi bolje videla. In takrat je
spoznala deklico, in obraz se ji je raz-
jasnil.

»Elza!« je zavpila, da je odmevalo
daleč okrog. In deklica kraj Save je za-
slišala ta glas. Postala je in se je ozi-
rala na vse strani, nevedoča, odkod
prihaja ta glas. Toda naposled je za-
pazila visoko na skali Jelico.

»Jelica!« je zaklicala in se je spu-
stila v tek. Pastirica je splezala urno
po skali navzdol. Po gostem rušju je
tekla doli do Save. Po ozkem brunu,
ki je ležalo kakor brv preko deroče vo-
de, je pohitela na drugo stran. Po stezi
je tekla Elzi naproti in kmalu sta si
stali deklici naproti. Bila je Elza
oblečena v belo oblačilce, in zdelo se
je, da je stopila hipoma Sneguljčica iz
gozda.

Toda mala Elza ni bila vesela. Na
njenem drobnem obrazku je gnjezdila
bridka žalost in oči so ji gledale otož-
no in pomilovalno na Jelico. Dolgo ni
izpregovorila besedice, ampak je stala
molče pred pastirico. Toda naposled je
prišla Jelico za roko,

»Jelica,« je izpregovorila tiho. »Ali
si huda name?«

Pastirica se je začudila. »Huda
na-te? Pa zakaj bi morala biti huda
na-te?«

Elza je zakrila obrazek z rokami
in je zahtela bridko. Jelica jo je objela
okrog vratu, in dasi je bilo tudi nji v
srcu tako hudo, da bi se najraje raz-
jokala na glas, jo je vendar tolažila.
»Ne jokaj, Elza! Oj, ne jokaj! Glej, saj
nisem huda na-te.«

»Res nisi huda name?« je izpraše-
vala neverjetno. »Pa moraš toliko tr-
peti zaradi našega očeta. Veš, naš oče
je hud. Tako lepo sem ga prosila, naj
izpusti Breznikovega strica! Oj, pa me
ni poslušal! Tudi mati je prosila, pa
zaman.«

Tako je govorila Elza. Vsedla se je
na travo in Jelica je sedla kraj nje. Za
roke sta se držale in sta si pripovedo-
vale. Veliki prijateljici sta si bile Je-
lica in Elza že dolgo, dolgo.

Tako je pripovedovala danes Je-
lica, kako je jokala te dni. Hudo ji je
tako, da ne more povedati. Če bi ne
bilo sosedovih, kaj bi bilo potem z njo?

»Oj, ne bo dolgo, pa bodeta oče in
mati prosta,« je sklenila Jelica svoje
pripovedovanje. »Nekdo bo pomogel,
zagotovo bo pomogel.«

(Dalje.)

Razmerje v čeških deželah je nadalje: Izvoljenih je poleg zgoraj omenjenih še 14 Mladočehov, 13 narodnih socialcev, 4 pristaši dr. Stranskega, 4 radikalci, 2 samostojna kandidata (Prašek in Zahradnik), 1 Staročeh in 26 socialnih demokratov. Skupni »Češki klub« bo štel 80 poslancev, ker na zahtevo agrarcev Zahradnik in Prašek v skupni klub ne bodeja sprejeta.

PLÖJ-BRENČIČ.

Oddanih glasov je bilo pri volitvi dne 20. t. m. 8695, od teh je dobil Brenčič 5135, Plöj samo 3560!

KRŠČANSKI SOCIALCI IN IZPREMENJEN POLOŽAJ.

»Pijeva korespondenca« piše glede na izid volitev: Kljub dunajskemu porazu nastane za krščanskosocialno stranko zelo ugoden položaj. Stranka je dobila svobodo in zamore zopet delati načelno in ljudsko politiko ne da bi se ozirala na druge stranke in na vlado. Parlamentarni vladni zistem je krščanskosocialno stranko oropal poljudnosti. Bile so to sanje v majnikovem cvetju prve ljudske zbornice, ki so nam izrabile naše najboljše moči. Vse smo morali dati državi, ne da bi bila za to kaj pridobila, naša načela in naša stranka. Ljudska stranka se zamore udeležiti ustavne vlade zgolj, če se sestavi homogena vlada, kar pa v Avstriji toliko časa ni mogoče, dokler ni rešeno narodno vprašanje. Krščanskosocialna stranka ni mogla uveljaviti svojega programa kot vladni program, marveč je uveljavila zgolj kompromisni program in se je zato kompromitirala pri svojih dunajskih volilcih. Zdaj lahko sestavimo svobodomisleci večino in naj izvedejo, kar so obetali svojim volilcem. Napravijo naj zdaj davčno, brambeno preosnovo, postavijo o socialnem zavarovanju in druge postave. Krščanski socialci bodo njih delo v smislu svojega programa kritikovali in čakali, koliko časa bo držal pri volitvah skuhan lep. — Tudi drugo krščanskosocialno časopisje piše v tem smislu: »Reichspost« naglašala, da je dobila krščanskosocialna stranka na Dunaju še vedno 130.000 glasov, številka, ki se ne more prezreti. — Kakor se vidi, je dunajski poraz odprl precej oči krščanskim socialcem. Škoda, da se to ni zgodilo že prej ali vsaj zadnji trenutek, ko so krščanski socialci videli, kako kujejo njih prejšnji zavezniki v državnem zboru zvezo, da jih ob ožjih volitvah strmoglavijo na Dunaju. Mito za nedrago bi bili morali krščanski socialci vrniti svobodomiselcem v sudetskih pokrajinah, kjer so v velikih okrajih zmagale nemške svobodomiselne meščanske stranke ob ožjih volitvah s pomočjo krščanskosocialnih glasov.

VOLITVE V GALICIJI.

»Slovanska korespondenca« poroča, da se vrne v državni zbor Poljsko kolo v prejšnji moči. Najmočnejša stranka bo Poljska Ljudska Stranka s 25 do 26 mandati. Konservativna stranka bo štela 17 do 18 poslancev, med njimi Abrahamowicz, Korytowski, Bilinski, pl. Jaworski, dvorni svetnik Rosner in dr. Halban. Vsepoljska stranka bo imela 8 poslancev, med njimi Głabinski; poljsko-demokratska stranka 16 do 18 poslancev. Uničeni so zionisti in skupina Stojalowskega. Od centra ostane zgolj vitez pl. Kozłowski. V Krakovu je izvoljen soc. demokrat Marek proti poljskemu demokratu Doboszyńskemu.

V LVOVU

(33. volilni okraj) je bil izvoljen s 3269 glasovi neodvisni socialist Ernest Breiter.

BILANCA DOSEDANJH DRŽAVNO-ZBORSKIH VOLITEV.

Nemški svobodomiselci pridobili 31, izgubili 6; krščanski socialci priborili 4, izgubili 24; centralistični socialni demokrati priborili 15, izgubili 22; češki socialni demokrati pridobili 8, izgubili 5; Čehi meščanskih strank pridobili 6, izgubili 8; Poljaki dozdej priborili 4, izgubili 3 mandate. Stanje Jugoslovancev skupno je ostalo neizpremenjeno. Gališki Rusini izgubili dozdej 1 mandat. Bukovinski Rusini in Rumunci so vzdržali svoje dosedanje stanje 5 mandati. Italijani pridobili 1, Vsenemci 1, judovski nacionalci izgubili 2, divjaki pridobili 2 mandata. Nemška narodna zveza, ki je prej štela 79 poslancev, jih šteje zdaj 104, ki se razdele takole: 21 radikalcev, 24 agrarcev in trije člani nove nemške delavske stranke.

WEISSKIRCHNERJEV ODSTOP.

Včeraj dopoldne je trgovinski minister dr. Weisskirchner ministrskemu predsedniku Bienensthu podal svojo demisijsko. »Reichspost« piše o Weisskirchnerjevem odstopu: Weisskirchner ni odstopil toliko zato, ker ni bil zopet izvoljen — tudi Marchet ni bil l. 1907. več izvoljen in je kljub svoji formalni demisiji ostal še nekaj časa minister — marveč odstopi Weisskirchner zaradi izpremembe, ki narekuje krščanskim socialcem novo taktiko. Svobodomiselstvo je doseglo ob teh volitvah velik uspeh, zato je po ustavnih načelih tudi dolžno, da prevzame politično odgovornost.

Vznemirljiva poročila iz italijanske meje.

Po časopisju se širijo zdaj zelo vznemirljiva poročila. Nič več se ne more zakrivati, da so razmere med našo državo in Italijo tako napete, da imata obe zvezni državi ob mejah več vojakov, kakor je običaj to v rednih razmerah med sosednjimi državami, če tudi niso zaveznice.

Iz Rima se poroča, da obišče začetkom meseca julija italijanski kralj z načelnikom laškega generalnega štaba avstrijsko mejo, da si ogleda nove trdnjave. Ogledal si bo tudi nove utrdbe v Benetkah.

Obenem, ko dohaja iz Rima to poročilo, pa objavlja »Die Zeit« seveda popolnoma brez vsakega namena in brez vsake zveze samo istočasno nedolžno poročilo, da bodo tako, kakor tega še niso nikdar storili, ojačili meseca aprila 1912 naše posadke na Tirolskem in pristavljala, da mora to poročilo vzbuditi povsod pozornost in vznemiriti Italijane.

Na Tirolsko premestijo pešpolk 59. iz Solnograda; tri lovske bataljone: 6. iz Prahatica, 10. iz Steyra in 36. iz Lvo-va; tri eskadrene 6. dragonskega polka iz Ennsa, eno havbično divizijo havbičnega polka 14. iz Steyra in več stotnih trdnjavske artiljerije. Na Tirolsko zato pride 6 pehotnih bataljonov, pol kavalerijskega polka, pol havbičnega polka in več trdnjavskih artiljerijskih stotnih. S Tirolskega ne premeste nobene čete, pač pa se preselita aprila 1912 dva polka cesarskih lovcev, ki bivata zdaj ob Brennerju, na mejo, tako da bodo vsi štiri polki cesarskih lovcev nastanjeni ob italijansko-tirolski meji. Solnograd premeste pešpolk št. 75 iz Neuhausau.

Tirolska tvori danes veliko vojaško taborišče. Od leta 1866 sem, ko je branil Tirolsko Khun pred Garibaldin- ci in Lah, ni bilo toliko vojakov na južnem Tirolskem, kolikor jih je zdaj. »Die Zeit« se jezi, češ, da se tako pač ne bo izboljšalo razmerje z Italijo. Voja- na uprava mora že znati, zakaj da tako kopiči vojake na Tirolskem in tudi ob naši ožji italijanski meji.

Tudi naš graški armaadni zbor dobi bodočo spomlad nove vojake. Ogrska polka št. 19 in 32, ki sta od leta 1906 na Dunaju, se premestita meseca aprila v ozemlje Tolmin-Gorica-Trst, na Dunaj pa prideta polka 39. in 44. Premesti se pa tudi pešpolk št. 97, ki biva že 14 let v Trstu, in sicer v Brod ob Savi, kjer je bil dozdej nastanjen pešpolk št. 39, ki pride na Dunaj. Vse to in povejšanje finančne straže kaže, da se pripravljajo resne stvari.

Dnevne novice.

— **Sijajna zmaga S. L. S. pri občinskih volitvah v Litiji.** Kar ni nihče pričakoval, se je zgodilo: **Litijska trdnjava liberalizma se je podrla.** Kakor smo že svojčas poročali, so se za te volitve litijski gospodje ponižali do kmetov. Sedaj, ko jim je tekla voda v grlo, so jim bili kmetje dobri, dasi so prej dosledno prezirali kmeta. — S tem so hoteli delati zmesnjavo med kmečkimi volilci in tako vsaj nekaj mandatov sebi ohraniti. Iz osebnih ozirov je šlo nekaj kmečkih volilcev na liberalne limanice in so pristali na neko »kompromisno« listo, v kateri naj bi se volilo polovico naših mož in polovico liberalcev. Kmečka Zveza pa, ki je vzela v roke te volitve, se je držala strogo onih kandidatov, katere se je soglasno določilo že prej na več shodih. Za nobene volitve prej ni bilo toliko zanimanja kot za te občinske volitve. Kmečka Zveza se je prej potrudila z agitacijo. Liberalci so pa čakali ponajveč na zadnje tri dni pred volitvijo. Takrat so se pa vrgli z vso silo na volilce. Kdor le količkaj diha po liberalno, je agitirala proti Kmečki Zvezi. Pri agitaciji so se posluževali vseh sredstev, ki so jim bila na razpolago. Razširjali so grde laži o naši stranki, begali volilce na vse načine, končno so jim jemali že popisane glasovnice in jih s svojimi zamenjavali, glasovnice črtali, dalje so kupovali glasove s pivom, sebi pa količkaj podrejene volilce so pa terorizirali in grozili omahljivcem. Če bo treba, bomo navedli vse podrobne slučaje liberalne nasilnosti. Sicer pa pride še vse na vrsto v svojem

časul! Le z nasilnostjo so prodrli s svojo listo v prvem razredu z neznatno večino. Svetec je prišel po žrebu z našim kandidatom v odbor, le Slanc je imel večine 10 glasov, drugi pa le po dva do štiri. **V drugem in tretjem razredu je pa prodrli in zmagala naša lista** z večino čez 50 glasov. Rezultat je sledeči: 12 je naših odbornikov, 3 omahljivci in samo trije liberalci. Garantiramo pa, da so še ti trije zadnji-krat prišli v odbor. Sploh je pa prav, da so za zdaj še bili izvoljeni, zakaj, bomo pa že ob svojem času povedali. Liberalci so bili trdno prepričani svoje zmage. Že prejšnji večer so izpili štiri sodčke piva na medvedovo kožo in grozovito razsajali in se usajali, da morajo zmagati. V sredo so pa imeli grozovitega mačka. Zastave so se jim pretrgale in zmočil se jim je smodnik, ki so ga imeli pripravljene za proslavo. Polihnili so in šli prespat mačka. Naše ljudstvo se pa silno raduje lepe zmage in vzklika: Hvala Bogu — konec je liberalnega gospodstva, konec nazadnjaštva in terorizma. Mi pa gremo naprej!

— **»Zadovoljni Kranjec«** je novozvoljeni državni poslanec ljubljanskega mesta. V svoji zahvali, ki jo je včeraj v »Narodu« priobčil, pravi, da imajo liberalci »ves povod radovati se letošnjih uspehov« — menda zato, ker je od vseh liberalnih kandidatov, ki so bili po celi prvi »Narodovi« strani pred volitvami debelo natisnjeni, z največjo težavo prodrli samo on in še pri tem ne več samostojno, ampak s tako socialno-demokratsko pomočjo, da se niti o tem edinem mandatu ne more govoriti, da bi bil samostojna last liberalne stranke. Da novi ljubljanski poslanec zasluži ime »zadovoljnega Kranjca«, priča tudi to, da se zahvaljuje v svoji zahvali — naprednemu časopisju, tistemu časopisju, o katerem vsak ve, da svojih psov kot dr. Ravniharju še doslej ni obžalovalo in ne preklicalo in da torej pravzaprav na dr. Ravniharju v liberalni stranki še vse to leži, kar mu je »Narod« očital. No, pa za take »malenkosti« se »zadovoljni Kranjci« ne brigajo. Mislimo, da bi dr. Ravnihar boljše storil, ako bi se na tak kričav način ne smešil, kako globoko se je ponižal, saj je to že vsakemu znano, kdor je videl spokorno barvo njegovih volilnih lepakov.

— **35.000 K za Grafenauerjev mandat.** Iz zanesljivega vira vemo, da so nemški nacionalci za slovenski volilni okraj žrtvovali 35.000 K, da bi bili s pomočjo Judeževih grošev, pardon, tisočakov, ogoljufali Slovence edinega državnoborskega mandata in bi mogli potem slovenske kmete s škorpioni bičati. Schumy, kje so ti tisočaki?

— **Občinski odbor v Kamniku je razpuščen.** Gerent je dr. Žužek, prisednik dekan Lavrenčič, hotelir Kenda, notar Orožen, trgovec Hajek.

— **Podpore radi uim.** — **Povodenj in toča** je naredila v zadnjem času mnogo škode v raznih delih dežele in povzročila v mnogih krajih med kmečkim ljudstvom pravo bedo. V vseh takih slučajih je **neobhodno potrebno**, da naredi domače županstvo poročilo na okrajno glavarstvo s predlogom izdatne državne podpore, **povdarjajoč bedo**, ki je vsled uime nastala v dotičnem kraju med ljudstvom. — Prepis tega poročila pa naj pošlje županstvo **državnemu poslancu okraja**, da isti stori vse potrebne korake na najmerodajnejšem mestu.

— **Konferenco slovenskih krščanskih železničarjev** priredi »Prometna zveza« dne 2. julija t. l. v Ljubljani. Zborovala bo v Ljubljani, »Ljudski dom«, (Staro strelišče), zborovališče II. nadstropje. Pričetek ob 1/2 10. uri dopoldne. Spored je sledeč: 1. Otvoritveni govor, govori tovariš A. Koleča. 2. Stanovske zadeve in poročila o stavljenih željah posameznih skupin. Poročajo: a) Prvačina. Ignacij Voje, b) Bohinjska Bistrica, Frančišek Kahne, c) Novo Mesto, Janez Ločnikar, d) Podmelec, Martin Sattler, e) Ljubljana, južni kolodvor, Alojzij Wissiak, f) Ljubljana, državni kolodvor, Frančišek Kahne, g) Proga Laško—Ljubljana—Trst, Martin Ošaben, h) Dolenjska proga, Anton Koleča, i) Splošne stanovske zadeve, Anton Koleča. 2. Mi in naši nasprotniki, poročila posl. dr. Krek. 3. Slučajnosti. 4. Zaključni govor, poslanec dr. Krek.

— **»Viribus Unitis« izpuščen v morje.** Nadvojvoda Franc Ferdinand se pripelje v Trst jutri, 23. t. m. z brzo- vlakom ob 8. uri 50 minut zjutraj. Ker bo zastopal cesarja, bo sprejet s cesarskimi častmi. Ob 11. uri 10 minut se pripeljejo tudi nadvojvode Peter Ferdinand, Henrik Ferdinand in Jožef Ferdinand. Vsi člani vladarske hiše bodo bivali na vojnih ladjah. Na prestolonaslednikov ukaz se udeleži slavlja zelo veliko generalov. Prestolo-

naslednik se odpelje iz Trsta 24. t. m. zvečer po južni železnici.

— **Prihod vojnega brodograja v Trst.** Včeraj ob 3. uri in pol je povodom s botnega spuščanja v morje prvega avstrijskega dreadnoughta priplulo Trst avstrijsko vojno brodogrje, sestaje iz 29 vojnih ladij, združenih v 4 divizije, pod vrhovnim poveljstvom podadmirala Hausa. Brodogrje se zasidralo v predluki.

— **Razdelitev finančne straže.** Kakor smo že poročali, nameravajo finančno stražo temeljito preosnovati. Po načrtih, o katerih se zdaj posvetuje, nameravajo razdeliti finančno stražo v obmejno in davčno stražo. Ob mejne straže pa ne nameravajo podrediti finančnim oblastim, kakor je bilo pred ustanovitvijo sedanje c. k. finančne straže, marveč bo tvorila lastni stveni del armade in bo podrejena na ravnostojnemu vojnemu ministru. Obmejna straža dobi lastno inštrukcijo, njena naloga bo, da ovira tihotapstvo in da tvori politično vojaško obmejno branbo. Razdeljena bo v stotnije ki jim bo do poveljevali obmejni stražni komandirji raznih vojaških častniških sarg. Obmejna straža obmejnega distrikt bo tvorila obmejno okrožje. Poveljevalo bo deželnemu obmejnemu poveljstvu podrejeno okrožno obmejno poveljstvo. Nasproti finančnim oblastim se uvede tisto razmerje, v katerem je zdaj orožništvo nasproti sodnim in političnim oblastem. Finančne oblasti bodo zato nadzirale službo obmejne straže zgolj stvarno in posredno, medtem ko bo vojaška, administrativna, ekonomska in organizatorična uprava kakor tudi vodstvo v področju samostojnih službenih oblasti. Namesto zelenih našivov dobi obmejna straža nazadnje rumene našive, obdrži pa zelene passepals. Tisti del finančne straže, ki bo imel zgolj takozvano notranjo dohodarstveno službo, dobi naslov davčna straža ali pa finančna kontrola in bo ostal podrejen finančnim oblastem. V obmejno stražo bodo sprejemali izključno tiste, ki bodo prostovoljno prestopili iz armade, deželne brambor ali mornarice k obmejni straži. Prednost bodo imeli podčastniki, osobito taki, ki bodo služili čez čas. Če ne bodo dovolj prostovoljcev, bodo v obmejno stražo uvrščali tudi redne vojake, ki bodo v obmejni straži doslužili svojo vojaško prezenčno službo. Častniški zbor bo sestavljen tako, da bosta dve tretjini sestavljeni iz častnikov armade (deželne brambe, mornarice) ena tretjina bodo pa tvorili prejšnji vojaški obmejne straže. Davčna straža se bo izpopolnjevala redno iz obmejne straže. Po 15letni službi bodo imeli člani obmejne straže pravico, da prestopijo davčni straži. Davčni straži bodo pridobili tudi take, ki bi ne bili več telesno sposobni, da služijo v obmejni straži. Te preosnove bodo že baje izvedene začetkom leta 1912.

— **Ločitev Reke od senjske škofije — gotova stvar?** Vesti, da hočejo Mažari pretrgati zadnjo nit, ki še veže Reko s Hrvaško, t. j. doseči odcepitev Reke od senjske škofije, že nekaj let vznemirjajo hrvaško javnost. Nedavno je nek mažarski list zopet poročal o tem, in sicer tako, kakor da je sedaj stvar perfektna in da je že tudi določen prvi škof za novo reško škofijo. 20. t. m. pa priobčuje »Agr. Tagblatt« na uvodnem mestu pismo, ki ga je v tej zadevi dobil iz Rima in ki povsem potrjuje zgorajšnjo vest mažarskega lista. Pismo pravi, da se je bivši avstrijski vatikanski poslanik grof Sze- csen tri leta trudil in potil, da doseže pri sv. stolici dovoljenje za uresničenje mažarskih želja, a sv. oče se je iz umevnih razlogov odločno branil. Šele malo pred svojim odhodom z vatikanskega poslaniškega mesta je grof Sze- csen vspel in od kurije dosegel dovoljenje za razcepitev senjske in ustanovitev nove reške škofije, in to pod edinim pogojem, da bodi prvi reški škof mož, ki vživa vse zaupanje kurije. Kot bodoči reški škof je bil nato izbran in določen msgr. grof Vay, ki živi v Rimu in mu je sv. oče že večkrat zaupal važne naloge. Mažari sedaj le še čakajo ugodnega trenutka, da se stvar izvede; upravičeno se namreč boje hudega odpora Hrvatov.

— **Otvoritev omnibus-linije Bohinjska Bistrica — Bohinjsko jezero.** Dne 28. junija t. l. otvoril se na progi Bohinjska Bistrica — Bohinjsko jezero omnibus-linija, ki bode vozila vsaki dan trikrat na jezero s sledečimi postajami: Bistrica — Hotel Sv. Janez — Hotel Sv. Duh in končna postaja hotel Zlatorog. Ravno mimo teh postaj in po isti progi vračal se bode omnibus tudi trikrat nazaj v Bistrico. Vožne cene so za eno osebo in eno vožnjo iz Bistrice do Sv. Janeza 60 vinarjev — iz Bistrice do Sv. Duha 70 vinarjev — in iz Bistrice do

Zlatoroga 1 krono. To zares potrebno komunikacijsko linijo je ustanovila deželna zveza za tujski promet na Kranjskem, ki jo bode tudi subvencionirala.

— **Pokušnja vin** »Kranjske deželne vinarske zadruge« se vrši danes zvečer v pokuševalni kleti pod kavarno »Evropa«.

— **Slavnost koroških narodnih noš** prirede v Celovcu 27. in 28. avgusta.

— **Velika nesreča na Hrvaškem.** Z obronka gore Plješivice v jaškem okraju se je utrgala ogromna plast zemlje — na 2 km dolžine — ter zdrsula v dolino. Gozdovi in polja so uničeni, vas Popovdol v razvalinah. Ljudstvo je obupano, ker nima ne doma ne zemlje.

— **Za mestnega župana v Brodu na Hrvaškem** je izvoljen pravaš Stjepan Benčević.

— **Utopljenca** so potegnili iz Save v Radečah pri Zidanem mostu. Utopljenec je kakih 30 let star, 175 cm velik, je imel bele porhantaste spodnje hlače in rjave čevlje na zadrگو. Kdo da je, še se ne ve.

— **Acetilenska in karbidna strokovna razstava**, prirejena od c. kr. obrtnopospeševalnega urada na Dunaju IX/2, Severingasse 9, trajala bo, kakor se nam sporoča od tukajšnjega zavoda za pospeševanje obrti, le še do 30. junija.

— **Šolski zavodi na Hrvaškem.** »Hrv. Sloboda« priobčuje vest, da namerava vlada učiteljski v Petrinji in Osijeku opustiti, zato pa v Zagrebu ustanoviti veliko osrednje učiteljske z vzornim internatom. Za nadomestilo dobi Osjek davno zaželjeno obrtno šolo, v Petrinji pa bi se preselil zagrebški zavod za slepce.

— **Tujski promet v Gradežu** je letos jako živahen. Že sedaj je težko dobiti kako stanovanje. Čez 500 oseb je sedaj več v Gradežu kot lani ob tem času. Po zimi se je zgradilo 300 sob za tujce, a kakor kaže, ne zadostujejo potrebi.

V nedeljo dne 25. junija na veliki koncert „Ljubljane“ Začetek ob 5. uri pop.

Vstopnice se že dobivajo v trafiki „Union“.

Ljubljanske novice.

lj **Moški zbor »Ljubljane«** vadi danes zvečer v Rokodelskem domu. Jutri in v soboto sta zadnji skupni vaji za mešan zbor v »Unionu«. — Zborovodja.

lj **Mrtvi so volili.** V Ljubljani imamo to posebnost, da za liberalno stranko volijo tudi ljudje, ki so že več let v grobu. Dognalo se je več slučajev, da se je volilo z legitimacijami, glasečimi se na imena ljudi, ki so že davno umrli, ki pa v od ljubljanskega magistrata sestavljenem imeniku še vedno eksistirajo med volilci. Dr. Ravnihar bo torej tudi zastopnik slovenskih spiritistov, katere je pa v svoji zahvali nevaležno prezrl. Da se pa bolj natančno doženejo vezi liberalne stranke med tem in onim svetom, naj se vsi taki slučajji takoj izročijo dr. Peganovi pisarni!

lj **Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije«** se vrši ob ugodnem jutri od pol 7. do pol 8. ure zvečer v »Tivoli«. — Spored: 1. Sitter: »Bolfars«, koračnica. 2. Flotov: Uvertura k operi »Stradella«. 3. Fall: Valček iz operete »Dolarska princesinja«. 4. Mascagni: predigra in Sicilijana iz opere »Cavalleria rusticana«. 5. Parma: intermezzo iz opere »Xenia« in 6. Strauss: potpuri iz operete »Netopir«. — Po promenadnem koncertu igra »Filharmonija« v hotelu »Tivoli«.

lj **Prvo sveto obhajilo.** V soboto ima drugi oddelek (to je manjše učenke) Lichtenturnišne šole v cerkvi Srca Jezusovega ob pol 8. uri prvo sveto obhajilo. S tem smo dosegli, da se je papežev dekret o zgodnjem prvem svetem obhajilu v polnem obsegu izvršil. Iz III. razreda ga sprejme prav vseh 62 učenek, iz II. razreda 57 (tri še ne), iz I. razreda pa 24 pridnejših učenek. Starišem v čast bodi povedano, da so vsi prav radi to dopustili. Med malimi prvoobhajilci je prvo dobro razpoloženo in veliko navdušenje. Zanimivo je, da bodo letos prvo sveto obhajilo prejele iz rodbine Jančigaj kar štiri sestre (in še en brat), iz rodbine Eckert tri sestre (in dva brata), iz rodbine Martinec tri sestre ter v 13 slučajih po dve sestri.

lj **Kresni večer** bo jutri v restavraciji Bellevue na lepem »Zajčevem razgledu«.

lj **Odlikovanje.** Cesar je podelil red železne krone III. vrste odvetniku dr. Maksimilijanu Wurzbachu pl. Tanzenbergu.

lj **Dragi kosci.** Kosci računajo sedaj za svoje delo že po 4 K na dan in prosto hrano. Kmetje se opravičeno pritožujejo nad tako draginjo.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Ana Poljanšek, mestna uboga, 68 let. — Anton Gregorič, narednikov sin, 17 mesecev. — Alojzija Hrovat, postrežnica, 44 let. — Elizabeta Kompare, hči blokadnega sluga, 8 mesecev. — Marijana Setničar, zasebnica, 74 let. — Ivana Lavrič, postrežnica, 65 let.

lj **Mlada vojaka.** 13 letnemu Stankotu Kromerju in 15 letnemu Vladimiru Lechniku iz Strumitove v Galiciji niso knjige nič posebno ugajale. Preskrbela sta si denar in se odpeljala v Trst z namenom, da vstopita k mornarjem. Komaj sta pa tja prišla, že je bila za njima brzojavka in morala sta na policijo, ki je odredila, da sta se morala vrniti z neprostovoljnim spremstvom v svojo domovino.

lj **Lov za kurjim tatom.** V poneдельник popoldne je bil na Poljanskem nasipu ukraden nekemu poštnemu uradniku velik petelin. Tam igrajoči se otroci so videli nekega čedno oblečenega tujca, ko je nesel petelina pod pazduho in to naznanili stražniku, ki ga je začel takoj zasledovati. Ko je neznanec to opazil, je zbežal, stražnik pa za njim. Tako se je vršil lov po raznih ulicah, dokler ni prišel izumovič na Sv. Petra cesto in se skril za vrata Kunčičeve hiše, kjer je bil prijet in aretovan. Pri uradu se je legitimiral za 23letnega krojaškega pomočnika Alfreda Lukovaca iz Rodika pri Sežani. Izročili so ga sodišču.

lj **Z liberalno kulturo politiki zmagovalci.** Včeraj so prišli praznovati v Bizovik agitatorji liberalne stranke, med njimi Babnik, Jezeršek in drugi svojo žalostno ljubljansko zmago. V veliki navdušenosti pa menda njihovo praznovanje ni bilo bogvekakoli dostojno, ker so jih ženske napodile in z gnojnico polile. Babnik in Jezeršek bode še dolgo pomnila dan liberalne slave v Bizoviku.

lj **Učenjaki pri »Jutru«** ne vedo, da je Bodenbach Usti n. L., ne pa Liberec, ki je Reichenau. Tako se vsak ureže, kdor je preveč siten in hoče za vsak nemški kraj tudi deset slovanskih imen.

lj **Nepreviden kolesar.** Ko se je sinoči na Sv. Petra nasipu igrala 3 in pol letna Svetka Papeževa, je pridrvel po nasipu nek kolesar naravnost v deklico, katero je na glavi znatno telesno poškodoval. Kolesar je znan.

lj **S ceste.** Ko je sinoči ob 6. uri hlapec meniške pivovarne Lovro Funtek peljal po Dunajski cesti poln voz pivnih steklenic, mu pride pred »Evropo« nasproti nek avtomobil, katerega sta se konja ustrašila in nekoliko poskočila. Pri tem se je zlomila ročica, steklenice pa so se vsule iz voza. Tega živketanja sta se konja še bolj ustrašila in se splašila. Med dirom so popadale z voza vse steklenice in se pobile. Hlapec se je poškodoval na desni roki. Škoda znaša 179 K 46 vin. Razbite steklenice so mestni delavci takoj pomedli skupaj ter jih z vozovi odpeljali.

lj **Aretovana tatnica.** Pred kratkem se je izvršilo v zavodu Sv. Marte več tatvin. Kot osumljenka je bila aretovana 20 letna brezposelna natakarka Katarina Štomerjeva iz Petrinja na Hrvaškem. V njenem kovčegu se je našlo več pokradenega perila. Pri osebni raziskavi so našli 40 K vredno zlato verižico s privescem Matere božje. Le-to je ukradla hčerki nekega notarskega kandidata v Kolizeju. Štomerjevo so izročili sodišču.

Cerkveni vestnik.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« je med Slovenci po dveh letih, odkar je bilo ustanovljeno, doseglo nepričakovane uspehe. Lansko leto je imelo v ljubljanski škofiji 10.000 udov, letos jih ima že nad 20.000. Ob godu sv. Cirila in Metoda se bode število udov gotovo še zelo pomnožilo. Velik in trajen uspeh ima Apostolstvo posebno v onih župnijah, kjer se je v zmislu pravil (§ 3 b) delo razdelilo med zaupnike in so se ustanovile skupine z nabiralcem ali nabiralco na čelu. Vsaka vas naj ima svojega zaupnika. Zaupniki, nabiralci in nabiralke naj si napravijo posebne zapisnike udov. Vpisovalnih pol in vsprejemnih podobnic imamo še dosti na razpolago.

Na god sv. Cirila in Metoda ali v osminih se bode v zmislu pravil v vseh župnijah, kjer je Apostolstvo upeljano, opravila vsaj ena sv. maša v namen Apostolstva za njega žive in umrle ude.

Apostolstvo je z molitvijo in miloščino zelo veliko storilo za napredek katoliške cerkve na vzhodu. Naše ljud-

stvo in njega voditelji priznavajo velik pomen Apostolstva za bodočnost Jugoslovancev; zato je potrebno, da se Apostolstvo razširi tudi med Hrvati. Po našem prizadevanju se je Apostolstvo že upeljalo v zagrebški nadškofiji, kjer prav lepo napreduje; v kratkem se bode upeljalo še v drugih hrvaških škofijah.

»Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« je z velikim uspehom delalo tudi za napredek krščanskega duha in krščanske izobrazbe v domovini. Lansko leto je izdalo štiri poučne in vzpodbudne knjige; letos se je tem knjigam pridružilo krasno pesniško delo Silvina Sardenka »Mater Dolorosa« in zanimiva ilustrirana knjiga »Kraljestvo božje na Jutrovem«.

Obširnejše poročilo o delovanju Apostolstva se nahaja v knjigi »Kraljestvo božje na Jutrovem«, ki je ob enem letno poročilo Apostolstva. Knjiga bode ta teden dotiskana in prve dni prihodnjega tedna razposlana. Prejeli jo bodo vsi udje, ki bodo plačali vsaj 10 vin. več kakor znaša ena letni letni prispevek. Podrobnejša navodila za razdeljevanje te knjige so natisnjena na ovitku in na zadnjih straneh v knjigi.

Gospodom katehetom priporočamo knjigo »Sv. Ciril in Metoda, apostola sv. vere in cerkvene edinosti« in lepe podobice sv. Cirila in Metoda, ki se dobivajo v prodajalnici »Katoliškega tiskovnega društva« (Ničman) po 3 K, manjše ličnejše pa po 3 K 80 v.

Razne stvari.

Grozna slika ameriške prosvete. V govoru, ki ga je imel pred kratkim na nekem shodu v Buffalu, je newyorški izdajatelj znanega magazina S. S. McClure šibal mnogoštevilne nepravilike, ki vladajo v ameriških Zedinjenih državah, z brezobzirnostjo, ki je bila naravnost občudovanja vredna. Strašno je bilo priznanje odličnega zastopnika praameričanstva, in ta odkritosrčna razsodba ima baš zato dvojno vrednost, ker izhaja od pristnega Američana. Pač lahko rečemo, da ni bila ameriška kultura in prosveta postavljena na sramotni oder nikdar bolj nesumljeno, nikdar niso bile ameriške šege in ameriška uprava podvržene ostrejši kritiki, nego je to storil McClure. In očitno je bilo, da je govornik s krvavečim srcem obsodil svojo domovino. Kajti bolešno je vzkliznil: »Mi nismo domoljubi v Ameriki, dokler se ne pobrigamo za to, da se slabo pomeče.« Pred osmimi leti sem začel proučevati sodobne prosvete,« je prišel McClure svoja izvajanja. »Najprej sem primerjal umorstva. Spoznal sem, da se izvršuje v tej deželi desetkrat toliko umorov, kakor v drugih deželah. Odstotni postavki od tisoč prebivalcev je bil petnajstkrat toliko kakor v Kanadi. Med zadnjimi trinajstimi leti so bili v tej deželi izvršeni umori enaki številu vojakov Unije, ki so umrli na bojišnih državljanske vojske ali pozneje podlegli svojim poškodbam. Med burško vojno je znašalo število oseb, ki so jih usmrtili njihovi rojaki v Združenih državah, petindvajset odstotkov več, nego število bojevnikov, ki so storili smrt v bitkah ali podlegli pozneje svojim poškodbam ali drugim boleznim. V onem razdobju so usmrtili krogle 22.000 vojakov. V Združenih državah so znašali v istem času umori 31.000, in pri železniških nezgodah je bilo usmrčenih 21.000 oseb. V Chicagu je bilo izvršenih v štirih letih 693 umorov in samo dva morilca sta bila obeshena. Celo pod slabo organiziranim načinom vladanja traja nekaj časa, preden se od severozapadne Evrope podedovana prosveta uniči. Leta 1881. je bilo število v naši deželi izvršenih umorov samo poltretjokrat toliko, kakor ono drugih dežel. Leta 1894 je narastel odstotni postavki umorov od enega med 40.000 dušami na enega med 6500. Skupno število umorov med 1881 in 1903 je znašalo 129.000.« — Govornik je potem omenjal licanja, ljudograbstvo, trgovino z dekleti, zvodništvo in druge sramotne madeže žalostne naše prosvete. Grozna je bila kulturna slika, ki jo je narisal. In nasproti vsem tem strašnim zločinom in njihovim neprestani množitvi vlada uprav kazniva nebržnost v celi deželi. Tudi število žrtve železniških in drugih nezgod ter nalezljivih boleznij je v Združenih državah daleko večje nego drugje. Pravitako je s škodami po ognju. Na Pruskem je vsak železniški uslužbenec samo enkrat v sto letih v nevarnost usmrčenja ali poškodovanja, v Združenih državah pa v osmih letih. Slično je razmerje v vseh rečeh, pri katerih igrajo vlogo zvesto izpolnjevanje dolžnosti, vestnost in skrbnost.

Položnice priložimo jutrišnji številki »Slovenca«. Dobe jih vsi oni p. n. naročniki, katerim koncem tekočega meseca poteče naročnina na naš dnevnik. Prosimo, da se položnice posluži vsak čimprej, da bomo mogli poskrbeti za redno daljnje pošiljanje.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Telefonska in brzojavna poročila.

DEMISIJE.

Dunaj, 22. junija. Danes je bil Bienenrth sprejet od cesarja v avdijenci. Bienenrth je cesarju izročil demisijo trg. ministra Weißkirchnerja. Splošno se računa s tem, da cesar demisijo sprejme. Danes so bile razširjene govorice, da demisionira tudi železniški minister Gläbinski radi volilnih porazov Vsepoljakov. Vaš poročevalec je pa izvedel v žel. ministrstvu, da vesti o demisiji žel. ministra niso resnične.

CESAR OTVORI DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 22. junija. »Neues Wiener Abendblatt« poroča, da bo cesar s prestolnim govorom osebno otvoril zasedanje novega drž. zbora.

V DVEH URAH 17 MINUT PRILETEL Z DUNAJA V BUDIMPEŠTO.

Dunaj, 22. junija. Danes je ritmojster Umlauf s svojim letalnim srojem v dveh urah 17 min. priletel z Dunaja v Budimpešto in napravil s tem rekord.

ČEŠKI NAMESTNIK POVIŠAN.

Dunaj, 22. Cesar je povišal češkega namestnika grofa Thun-Hohenstein v knežji stan.

OPERNI PEVEC RITTER UMRL.

Solnograd, 22. junija. Tu je umrl pevec dvorne opere Ritter.

KRONANJE ANGLEŠKEGA KRALJA.

London, 22. junija. Ob velikanski udeležbi se je danes izvršilo kronanje angleškega kralja. Na stotisoče oseb je od ranega jutra stalo po ulicah. Slavnostni izpoved je bil imponant.

PONEVERJENJA FRANCOSKIH LIKVIDATORJEV.

Pariz, 22. junija. Včeraj je bila zaključena razprava proti Duezu in njegovim drugom, ki so bili obtoženi, da so pri prodaji cerkvenih posestev poneverili več milijonov frankov. Porota jih je spoznala za krive ter je Duez obsojen na 20 letno ječo s prisilnim delom, Breton in Lefevre pa sta dobila vsak po dve leti ječe.

Težka glava in glavobol, omotica in šumenje po ušesih so pojavi, ki se najčeste pojavljajo vsled težkoč pri prebavi. 1/2 kozarca naravne **Franc Jožef-ove** grenčice odstranjuje hitro in brez bolečin vzroke želodčnih nerednosti in provzroči s tem izdaten odvod valovanja. »Franc Jožef-ova voda«, piše profesor pl. Buhl v Monakovem, »vpliva naglo in se povsod hvalno omenja kot prijetno okusna.« 1

Oni neznanec

ki je na torek dne 2. maja 1911 od polu 3. ure do polu 6. ure popoldne pil v gostilni pri **Črnem medvedu** (gostilna g. Gašperja Bolteta) v Ljubljani, Rimska cesta št. 17 četrt litra vina, za katerega je pustil odhajajoč na mizi 24 h, bil je nehote priča sicer morda zanj brezpomembnega sicer pa zelo važnega dogodka.

Prosim uljudno, tega neznanca, da se v svrhu pojasnil in pogovora zglosi čimprej v moji pisarni.

Ta neznanec je bil srednje postave, star okrog 26—28 let z brkami kostanjeve barve in sicer pa obrt. Nosil je zelen plišast klobuk in temno podolgem črtasto obleko ter napravil utis boljsega delavca.

Ako bi kdo izmed slavnega občinstva zamogel dati o tem neznancu kaka nadaljna pojasnila, ga istotako uljudno prosim, da to sporoči v moji pisarni.

Za važna in zanesljiva pojasnila določena je od interesenta tudi precejšna nagrada. 1928

Ljubljana, dne 21. julija 1911.

Odvetnik dr. Emil Starč
Ljubljana, Sodna ulica 3.

Zobna krema
KALODONT
Usna voda

Grafenauer, Zgodovina novejšega slovenskega slovstva, II. del. Doba narodnega prebujenja 1848—1868, je ravno izšla in broširani izvodi so že danes na razpolago v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Redkokedaj je bilo doslej po kaki knjigi toliko povpraševanja in nestrpnega pričakovanja kakor ravno pri II. delu Grafenauerjeve slovstvene zgodovine. Vsebinska II. dela je izredno narasla, tako da obsega knjiga skoro 31 tiskovnih pol.

Založništvo je določilo knjigi z ozirom na njeno obširnost in neglede na njeno znanstveno vrednost zelo nizko ceno in sicer 6 K 20 v za broširan in 7 K 20 v za v platno vezan izvod.

Vezani izvodi bodo na razpolago v petek v »Katoliški Bukvarni«.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 21. junija.

Pšenica za oktober 1911	11.95
Rž za oktober 1911	9.35
Oves za oktober 1911	8.22
Koruza za julij 1911	7.27
Koruza za avgust 1911	7.34
Koruza za avgust 1912	6.71

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	740.6	17.3	brezveter.	del. obl.	
22	7. zjutr.	742.1	13.4	sl. jug	del. obl.	0.0
	2. pop.	740.4	23.5	sl. jvzh.		

Srednja včerašnja temp. 17.0° norm. 18.4°.

Kurzi efektov in menjic.

dne 21. junija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92.30
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92.30
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	96.15
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	96.25
Avstrijska zlata renta	116.60
Avstrijska krona renta 4%	92.15
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	81.—
Ogrska zlata renta 4%	111.80
Ogrska krona renta 4%	91.05
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80.10
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19.28
Kreditne delnice	653.75
London vista	240.07 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.55
20 mark	23.50
20 frankov	19.01
Italijanski bankovci	94.50
Rublji	2.54

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne. — Solidna in re-
elna postrežba. Popravlja točno.

2714

Priden in pošten

razvaževalec sodavice

dobi takoj trajno in dobro službo pri
I. kranjski tovarni mineralnih voda, so-
davice itd., Ljubljana, Slomškova ulica
št. 27. 1940

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi
sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini
št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka

se prodaja.

POZOR! Proda se v sredini mesta

v kateri je dobro vpeljana

GOSTILNA Naslov pove

uprava lista.

hiša

Briljanti po nizki ceni

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača

exportna tvrdka ur zlatnine

in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“

in
pašne prosto

Izdaja konzorcij »Slovenca«

Tisk: »Katoliške Tiskarne«

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma stara mati, sestra in
tašča, gospa

Ivana Lavrič

po dolgi mučni bolezni, previdena sv. zakramenti za umirajoče, danes dne
22. junija ob 7. uri zjutraj v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb predraže ranjke bo jutri dne 23. junija ob 5. uri iz hiše
žalosti Čojzova cesta št. 9 na pokopališče pri sv. Križu.
Sv. maše zadošnice se bodo darovale v župni cerkvi pri sv. Petru.
Ljubljana, dne 22. junija 1911.

Oroslav Lavrič, Karol Lavrič, sina. — Ivana, omož. Slatner, Marija, omož.
Besek, Angela, hčere. — Anton Slatner, Franc Besek, zeta. — Tonči Lavrič,
sinaba. — Ivica, Magda in Meri Slatner, vnukinje. 1936

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo.

Vabilo

na

XIII. redni občni zbor

ki bo v vrtnem salonu restavracije »PRI LEVU«,
Marije Terezije cesta št. 16, dne 28. junija 1911
zvečer ob pol 8. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedniškovo.
2. Gospodarstveno poročilo za leto 1910.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta in njegov predlog o absolutoriju za leto 1910.
4. Eventualni prememba pravil.
5. Nadomestne volitve. 1923 1
6. Eventualni predlogi.

V slučaju nesklepnosti bo nov občni zbor ob
pol 9. zvečer v istem prostoru in z istim dnevnim
redom, ki pa bo sklepčen ne glede na število pri-
sotnih zadržnikov.

Društveno načelnništvo.

Jutri KRESNI VEČER

v restavraciji in kavarni 1920

'Razgled' (Bellevue).

3 natakarski vajenci

se sprejmejo takoj
v hotelu »Balkan«
Trst, z vso oskrbo.
Pogoj: trdno zdravje
in dobra šolska iz-
pričevala. 3—1

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

LOKALI ZA KAVARNO ALI RESTAVRACIJO

zelo pripravi; na ugodnem prostoru, z velikim prostorom za vrt,
se oddajo. Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

1895

Žvepleno zdravišče Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviški hotel z elektr. razsvetljavo.

staroznana radioaktivna žveplena kopel + 58° C
1781
priporočljiva za
trganje, revmo, išija itd. Pitna zdravišča za bolezni
v vratu, krhiju, prsih, jetrah, že-
lodec in črevesih. Elekt. masaža, blatne, ogij. kisl. in solne kopelji.
Odpri celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica.
Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviškega ravnateljstva.

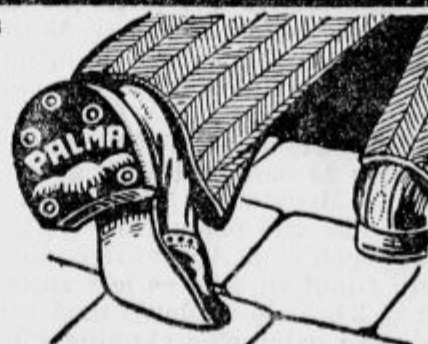
1823

Nosim

in kupujem

samo pristne

Palma-gumijeve pete!

Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem
naznanja, da se vrši

IZVANREDNI OBČNI ZBOR

dne 8. julija 1911 opoldne ob 12. uri v dežel-
nem dvorcu v Ljubljani, soba št. 78

s sledečim dnevnim redom:

Volltev in konstituiranje odbora.

V Ljubljani, dne 22. junija 1911.

1941

Načelnništvo

	Ženitna ponudba!
Posesnik, trgovec in obrtnik, išče znanja v svrhu poročitve z izobraženo in blago gospico ali vdovo. — Bili mora dobro situirana; dopisi če mogoče s sliko, katere se eventualno 1926 vrne, se prosijo na	
„Posesnik“ glav. pošto ležeče Ljubljana. Tajnost najstrožja.	

Izprašana zasebna učiteljica

zmožna poduka
na glasovirju in
v francoščini, se
sprejme k dve-
ma deklicama
jednake starosti
različnih rodbin v podučevanje za peto
ljudsko-šolsko leto v frgu na Sp. Štajer-
skem. Plača mesečno z vsem 140 kron.
Ponudbam naj se prilože spričevala in foto-
grafija. Naslov pove upravništvo. 1930

Košnja

pri dolenskem kolo-

dvoru se odda. Več se

izve pri dr. Oražmu v

Wolfovi ulici št. 12. 1937

Vprašajte Vašega zdravnika!

Salzschlirfski

Bonifacijev vrelec

zdravi trganje

in temu sorodne prikazne bolezni.

Nedostojen v svojem učinku.

Glavna zaloga v Ljub-

ljani: Mih. Kastner in

A. Šarabon.

Natančneje prospekte, pri-

znanja itd., zastoj od

Rosanis & Winter

Dunaj II., Czerningasse št. 23.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in pro-

tijskih dajalnih mineralnih voda.

PRODAJALKA

z daljšo prakso želi službo premeniti.
Naslov pri upravi »Slovenca« pod
št. 1918. 1918 1

Enonadstropna hiša

blizu farne cerkve, pripravna za pen-
zionista ali malo trgovino, 6 sob, 2 ku-
hinji, 2 kleti, z malim vrtom in 2 ora-
loma zemljišča, sredi lepega trga v
Savinjski dolini na Spod. Štajerskem
se prodaja za 22.000 K in

ena nova hiša

v Gaberju pri Celju s 4 sobami, ku-
hinjo, shrambo, lepim vrtom, pripravna
za pensionista ali rokodelca za 13.000 K.
Plačilni pogoji ugodni. Več pove: IVAN
KRANJC, Glavni frg v Celju. 1909 6